

त्पिपासित *hungry und durstig* M. 8, 93 ist das suff. an ein copulat. comp. getreten:

पिपासु (vom desid. von 1. पा) adj. dass. H. 393. HALJ. 2, 207. MBH. 3, 4283. 9, 1254. R. 5, 19, 15. 6, 37, 79. SUÇR. 4, 174, 9. VARĀH. BRH. S. 101, 4 = BH. 16, 4. MĀRK. P. 30, 42. mit einem acc.: सोमम् MBH. 14, 274.

पिपिली f. = पिपीली *Ameise* RĪĀN. im ÇKDra. u. पिपीलिका.
पिपिषत् (von पि = पी; vgl. BHF. Gr. S. 170) adj. vielleicht *schwellend, übergelb, überreich*: सतिर्न वो ऽमवती स्वर्वती लेषा विपाया मरुतः पिपिषती RV. 4, 168, 7. Nach Śā. = पेषणवती कृषीवली: कर्षणावती.

पिपीतक m. N. pr. eines Brahmanen, der zuerst an dem nach ihm पिपीतकी benannten Tage, dem 12ten in der lichten Hälfte des Monats Vaiçākha, eine best. dem Vishṇu geltende heilige Handlung vollzog, BHAVISHJA-P. im ÇKDra.

पिपीली 1) m. *Ameise* ÇABDAR. im ÇKDra. (u. पिपीलिका). RV. 10, 16, 6. MBH. 5, 5668. 7, 288. 13, 6678. 7611. — 2) f. ई dass. RĪĀN. im ÇKDra.; vgl. कृष्ण. Ist vielleicht auf पीड zurückzuführen, so dass die ursprüngliche Bed. *eingedrückt* wäre. Vgl. die folg. Formen und पीलक.

पिपीलिक 1) m. dass. H. 1206. KĀND. UP. 7, 2, 1. MBH. 13, 5476. BUĀG. P. 7, 3, 22. 7, 3. — 2) f. पिपीलिका AK. 3, 6, 8, 8. dass. (nach den Lexicographen *eine kleinere Art*) TRIK. 2, 5, 28. H. 1207. AV. 7, 56, 7. ÇAT. BR. 14, 4, 3, 9. 29. PAÑĀV. BR. 5, 6, 10. NIR. 7, 13. ऋणानि विधति स्वानि न भिन्दति पिपीलिका: MBH. 1, 3042. 13, 5497 (der pl. nicht am Platze). SUÇR. 1, 4, 20. 45, 3. 133, 11. 2, 510, 4. VARĀH. BRH. S. 87, 23. KATHĀS. 13, 59. 39, 123. Spr. 1335. 1934. MĀRK. P. 27, 18. °वट AV. 20, 134, 6. ÇĀKH. ÇR. 12, 23, 10. पिपीलिकोद्वाप ebend. KAUC. 11. 93. 116. पिपीलिकोत्कर्षा VJUP. 110. कल° SUÇR. 2, 90, 9. °परिसर्षणा *Ameisenlaufen* 267, 18. पिपीलिकाशकुन Verz. d. B. H. No. 896. Den nom. pl. पिपीलिका: und den gen. pl. पिपीलिकानाम् haben wir hierhergestellt, obgleich er auch auf पिपीलिक m. zurückgeführt werden kann. पिपीलिका in der Bed. *Ameisenweibchen* HARIV. 1276.

पिपीलिक 1) m. dass. ÇABDAR. im ÇKDra. (u. पिपीलिका). ADBH. BR. in Ind. St. 1, 40, 4. MBH. 2, 1860. 3, 10318. 4, 1568. 13, 5965. MĀRK. P. 20, 38. °पुट MBH. 5, 5279. 8, 914. °रुत HARIV. 1275. 1290. Vgl. u. पिपीलिक 2. — 2) n. Bez. *eines angeblich von Ameisen hervorgeholten Goldes* MBH. 2, 1860.

पिपीलिकमध्य (पि° + म°) adj. f. ऋ in der Mitte schmal wie eine *Ameise*; so heisst jedes Motrum, dessen mittlerer Pāda kürzer ist als der vorangehende und folgende, NIR. 7, 13. PAÑĀV. BR. 15, 17, 8. LĀTJ. 4, 7, 1. KĀNDAS in Verz. d. B. H. 100, 16. RV. PRĀT. 16, 24. eben so पिपीलिकमध्यम 27. 35. पिपीलिकामध्य Bez. einer Art Fasten, die am Vollmondstage mit 15 Bissen beginnen, bis zum Neumondstage täglich um einen Bissen abnehmen und dann bis zum zweiten Vollmondstage täglich um einen Bissen wieder zunehmen, KULL. zu M. 11, 216.

पिपृच्छिषु (vom desid. von प्रच्छ्) adj. zu fragen im Begriff stehend ÇĀKH. zu KEROP. S. 61.

पिप्यका f. ein best. Vogel VS. 24, 40. — Vgl. पिप्यीक.

पिप्यटा f. *Zucker* (= गुडशर्करा) ÇKDra. und WILS. nach TRIK.; die gedr. Ausg. 2, 9, 12 hat पर्प्यटा, welches nach den Corrigg. in पिप्यटा zu verbessern ist.

पिप्यल 1) m. a) *Ficus religiosa* (s. अश्वत्थ) AK. 2, 4, 3. 1. TRIK. 2, 4. 6. 3, 3, 397. H. 1131. an. 3, 666. MED. I. 111. HALJ. 2, 41. पिप्यलाञ्जायते विक्रिः पिप्यलो वृत्राद्भूतः (पिप्य° gedr.) PITĀMAHA in MIT. 148, 1. JĀĀ. 1, 301. MBH. 2, 805. 3, 10039. 11574. 6, 192 (vgl. VP. 166, N. 1). 14, 1172. VARĀH. BRH. S. 53, 96. VP. 168. BHĪG. P. 1, 6, 16. — b) ein best. Vogel H. an. MED. — c) *Brustwarze* (wegen der Aehnlichkeit mit einer *Beere*; man hätte aber das neutr. für diese Bed. erwartet) H. ç. 124; vgl. पिप्यलक. — d) = निर्मुक्त MED. = निर्मुक्त H. an. — e) N. pr. eines Sohnes des Mitra von der Revati BUĀG. P. 6, 18, 5. — f) pl. N. einer AV.-Schule Ind. St. 3, 277; wohl fehlerhaft für पिप्यलाद्, wie WILS. vermuthet. — 2) f. ऋ N. pr. eines Flusses VP. 183, N. 34. — 3) f. ई gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41. a) *Beere* AV. 6, 109, 1. 2. — b) *langer Pfeffer, Piper longum* Lin., sowohl die Pflanze, als auch das Korn (gaṇa कृतिक्कादि zu P. 4, 3, 167) AK. 2, 4, 8, 15. H. 421. H. an. MED. HALJ. 2, 459. RATNAM. 46. VJUP. 135. °वनशोभित (देश) R. 3, 13, 4. 1. °प्रततं वनम् 76, 25. °वर्ष्कालिल HARIV. 3367. SUÇR. 1, 35, 12. 74, 9. 139, 3. 142, 11. 14. 217, 3. 9. 229, 7. VARĀH. BRH. S. 16, 30. 50, 15. 75, 11. °लवणाद्यौ च मत्स्यान्सेपादपिप्यथः mit Pfeffer und Salz R. 3, 76, 24. अर्धं पिप्यलाः = अर्धपिप्यली Sch. zu P. 2, 2, 2 und 1, 2, 44. Vārtt. °मूल die Wurzel des langen Pfeffers gaṇa उत्करादि zu P. 4, 2, 90. AK. 2, 9, 111. RATNAM. 99. SUÇR. 1, 139, 3. 2, 44, 11. 50, 4. 456, 14. पिप्यलीद्वय wohl पिप्यली und पिप्यलीमूल oder गजपिप्यली 2, 208, 19. पिप्यलीवर्धमानक n. Bez. einer Kur mit Pfefferkörnern, welche in zu- und abnehmender Anzahl genommen werden, 40, 8. — 4) n. a) proparox. *Beere* überh.; im Besondern die *Beere der Ficus religiosa*: (सुपर्णाः) पिप्यलं स्वाद्वति RV. 1, 164, 20 (= MUNP. UP. 3, 1, 1. ÇVETĀÇV. UP. 4, 6). 22. तं नाकं रुशत्पिप्यलं मरुतो वि धूनुथ 5, 54, 12. ÇAT. BR. 3, 7, 4, 12. °मात्र *beeren-gross* KĀTJ. ÇR. 3, 4, 1. यथात्र वोडुम्बर् वा पिप्यलं वा बन्धनात्प्रमुच्यते ÇAT. BR. 14, 7, 1, 41. MBH. 13, 4312. — b) *Sinnengenuss* (mystisch herausgedeutet aus RV. 1, 164, 20): त्यक्त° BUĀG. P. 3, 4, 8. = विषयसुख Schol. — c) proparox. *Wasser* (aus RV. 5, 54, 12 gefolgert) NAIGH. 1, 12. TRIK. 3, 3, 397. H. ç. 163 (wo fälschlich पिप्यल gelesen wird). H. an. MED. — d) = वल्लच्छेदभेद H. an. MED. *Aermel* (aber als masc.) WILS. — Vgl. कपिपिप्यली, जल°, तोय°, पार्श्वपिप्यल.

पिप्यलक n. 1) *Brustwarze* (vgl. पिप्यल 1, c) H. an. 4, 19. MED. k. 197. HĀR. 238. — 2) *Faden zum Nähen* H. 911. H. an. MED.

पिप्यललावती s. पिप्यलावती.

पिप्यलाद् (पिप्यल + अद् oder घाद् *essend*) m. der *Beerensesser*, N. pr. eines alten AV.-Lehrers PRAÇNOP. 1, 1. COLERA. Misc. Ess. 1, 18. AV. PARIC. in Verz. d. B. H. 91, 10 v. u. Ind. St. 2, 35. MBH. 12, 1596. VP. 283. BUĀG. P. 1, 19, 10. VĪJU-P. in Verz. d. Oxf. H. 55, b, 31. °तीर्थ ÇIVA-P. ebend. 66, a, 16. पिप्यलादाः m. pl. N. einer AV.-Schule Ind. St. 3, 277. Auch पिप्यलादकाः MOIR. ST. III, 229. — Vgl. पैप्यलाद्, पैप्यलादि. पिप्यलायन (von पिप्यल) m. N. pr. eines Mannes BUĀG. P. 5, 4, 11. पिप्यलावती (f. von पिप्यलावत् und dieses von पिप्यल) N. pr. eines